

Thiết kế dự án hiệu quả: Bộ câu hỏi khung chương trình Dùng các câu hỏi để thúc đẩy việc học

Chuyển từ học thụ động sang học tích cực

Nếu Câu hỏi khái quát và Câu hỏi bài học được tích hợp trong các hoạt động của dự án, học sinh cần phải phát triển và áp dụng một quan điểm mới về cách hiểu bài. Theo ấn phẩm của Bộ giáo dục bang Maryland có tựa đề “Tư duy và học tập tốt hơn” (1991), những giáo viên biết đặt các câu hỏi yêu cầu cao sẽ thúc đẩy sự tham gia tích cực của học sinh trong quá trình học tập. Bởi câu trả lời cho những câu hỏi này không tìm được trong sách, học sinh phải áp dụng các kĩ năng tư duy bậc cao như so sánh, phán đoán và suy diễn. Với những câu hỏi mở, hấp dẫn học sinh sẽ chuyển từ học bị động sang học tích cực, gắn với những công việc đang thực hiện và hiểu được khái niệm, ý tưởng bài học.

Ví dụ, trong một dự án tìm hiểu về côn trùng, học sinh đóng vai một cá thể côn trùng trong loài. Công việc của học sinh là phải thuyết phục một thành viên trong gia đình vốn rất sợ rệp, nhận ra tầm quan trọng của chúng đối với hệ sinh thái và không việc gì phải sợ chúng. Khi thực hiện điều này, học sinh phải xem xét và trả lời những câu hỏi khung chương trình sau:

Câu hỏi khái quát

- *Làm thế nào mà con vật nhỏ bé mà lại rất cần thiết cho những vật khác đến như vậy?*

Câu hỏi bài học

- *Vì sao sao chúng ta không nên sợ rệp?*
- *Nếu côn trùng biết nói, nó sẽ nói với bạn điều gì?*

Câu hỏi nội dung

- *Điều gì khiến một côn trùng chỉ là côn trùng?*
- *Côn trùng có thể phát triển và thay đổi như thế nào?*
- *Loài côn trùng có lợi và có hại ở những mặt nào?*

Bộ câu hỏi khung chương trình này cho phép đưa ra những đáp án duy nhất và các cách tiếp cận sáng tạo. Trong khi nội dung không phải là duy nhất đối với bài học về côn trùng (giải phẫu sinh lý, môi trường sống và sự thay đổi vòng đời), thì các câu hỏi mở sẽ thúc đẩy học sinh giải thích sự kiện theo cách thuận lợi nhất cho bản thân, đúc rút kết luận, tạo dựng sự gắn kết sâu hơn và mức độ tư duy cao hơn.

Nguồn

McTighe, J. (1991). Suy nghĩ và học tập tốt hơn. Baltimore, MD: Sở Giáo dục Bang Maryland.